

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.482/2009/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kardos Árpád ügyvéd (4026 Debrecen, Péterfia u. 4.) által képviselt felperes neve (címe felperesnek, a személyesen eljáró I. rendű alperes neve (címe) I. rendű és a Dr. Murvai Gábor ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 3. I/2.) által képviselt II. rendű alperes neve (címe) II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségnek megállapítása iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 5. P. 20.641/2009/7. sorszámú ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I. rendű alperes 2005. év elején a Hajdú Ápróban eladásra hirdette a tulajdonát képező 18 m x 84 m alapterületű acél vázszerkezetű színt, melyet **H.** külterületén, a **S.** majorban tárolt, szétszerelt állapotban. A hirdetésre jelentkező felperessel közölte, hogy komoly vevőnek már 8.000.000 Ft-ért is értékesíthető az acélvázaz szín, ezen az áron megveheti, vagy kereshet rá vevőt. Az I. rendű alperes a felperesnek a szín értékesítésére megbízást nem adott, ellenkezőleg, kikötötte, hogy a vevővel csak ő tárgyalhat. Ennek ellenére a felperes 2005. februárjában a szétszerelt acélvázaz színre, mint a sajátjára adásvételi szerződést kötött a **m-i** székhelyű **L..** Kft.-vel 3.500.000 Ft vételáron, amelyből 1.500.000 Ft-ot át is vett, és ugyanezen a napon 2.490.000 Ft-ról egy számlát is kiállított a **L..** Kft. számára a valamikor a felperes érdeklőségi körébe tartozott **HH.** Kft. ...eladó nevében. A **L..** Kft. munkatársai 2005. február 12. napján megjelentek a tárolás helyszínén a megvásárolt szín elszállítása végett. Erről az I. rendű alperes és édesanyja véletlenül értesült, a helyszínen megjelenve feltárták a tényleges tulajdoni állapotot és értesítették a rendőrséget. A szín elszállítása nem történt meg, a felperes a vevőnek 1.360.000 Ft-ot a

helyszínen visszafizetett. A cselekmény miatt - több más cselekménnyel együtt - a felperessel szemben büntetőeljárás indult, és a Debreceni Városi Bíróság 59. B. 1548/2005/92. számú, a kereset benyújtásakor nem jogerős ítéletével a cselekmény miatt a felperes bűnösségét megállapította.

A büntetőeljárásban I.rendű alperes neve sértett az acélszerkezetű szín tulajdonjogát egy 2003. május 13. napján kelt írásbeli szerződés csatolásával igazolta, melyben ő vevőként, míg a II. rendű alperes eladóként szerepel. A szerződés a II. rendű alperes címeként **N., D: u.** számot tüntetett fel, ami a cégjegyzék szerint a szerződéskötés időpontjában már nem volt a II. rendű alperes székhelye, a szerződésben megjelölt cím a II. rendű alperes fióktelepének címe. A szerződésben az acélszerkezetű szín vételára 8.505.000 Ft, a szerződést a II. rendű alperes részéről **FL.** írta alá, aki a II. rendű alperesnek a cégjegyzékbe bejegyzett tagja vagy képviselője nem volt, a szerződés megkötésének időpontjában a II. rendű alperes cégjegyzésre jogosult ügyvezetője **KVP** volt.

A felperes keresetében a Ptk. 234.§-ának (1) bekezdésére, 237. §-ának (1) bekezdésére, a 2006. évi IV. törvény 149. §-ára és a Pp. 196. §-ának (1) bekezdés b) és d) pontjaira utalással kérte annak megállapítását, hogy az alperesek között 2003. május hó 13. napján létrejött adásvételi szerződés semmis. A szerződéskötéskor ugyanis az acélszerkezetű csarnoknak a II. rendű alperes nem volt tulajdonosa, ezért a csarnokot az I. rendű alperes jogcím nélkül tartja birtokában, annak nem tulajdonosa. A szerződésben szereplő adatok nem felelnek meg a valóságnak, a cég székhelye nem a szerződésben a II. rendű alperes címeként feltüntetett azonos, a szerződést aláíró **FL.** képviseleti joggal nem rendelkezett, az I. rendű alperes aláírását tanúk nem hitelesítették. Az I. rendű alperes őt tévedésbe ejtette az acélszerkezetű szín tulajdoni viszonyait illetően. E tény pedig alapjaiban befolyásolja a büntetőeljárás során megállapított tényállást, az I. rendű alperes megtévesztő magatartását az ő javára enyhítő körülményként lehetne figyelembe venni.

Az I. rendű alperes érdemben nem védekezett, a II. rendű alperes a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Védekezésében arra hivatkozott, hogy az acélszerkezetű szín ingó dolognak minősül, az adásvételi szerződés szóban, illetve ráutaló magatartással is létrejöhetett, s a perbeli csarnok vonatkozásában az I. rendű alperessel szóban jött létre az adásvételi szerződés.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest a II. rendű alperes javára 120.000 Ft perköltség megfizetésére. A Pp. 3. §-ának (1) bekezdését és 123. §-át, valamint a Ptk. 234. §-ának (1) bekezdését alkalmazva - ez utóbbi törvényhely alkalmazásával kapcsolatos joggyakorlatot is figyelembe véve - ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperes a perben nem igazolt olyan jogi érdekeltiséget, ami perlési jogosultságot biztosítana számára az ő részvétele nélkül született adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására, ezért keresetösségi jog hiányában a perbeli szerződéssel kapcsolatosan igényt nem érvényesíthet. Ezen túl kifejtette, hogy a megállapítási kereset eljárásjogi feltételei sem teljesültek. A felperes - egyébként alkalmatlan módon - a keresetnek helyt adó ítélettel a büntetőeljárásban próbálta cselekményét kedvezőbb megítélés alá helyezni, az általa kért megállapítás tehát a felperes jogainak a büntetőeljárásban történő érvényesítésével, és nem az alperesekkel szemben való megóvásával kapcsolatos. A büntetőítéleti tényállás egyébként a keresetben írt

megállapítás esetén is megvalósulna, figyelemmel arra, hogy a felperes által sem vitatottan olyan dolgot kívánt értékesíteni a saját nevében, amelynek elismerten nem ő volt a tulajdonosa. Egyébként pedig a szerződés alaki érvénytelensége kapcsán felhozottak alapján sem lenne az érvénytelenség megállapítható. Alakszerűségi előírás hiányában ugyanis a felperes által jelzett hiányosságoknak jelentősége nincs.

Az ítélet megváltoztatása és a keresetének történő helyt adás, az alperesek perköltségben marasztalása iránt a felperes élt fellebbezéssel. Álláspontja szerint a szerzési jogosultsághoz szükséges jogi érdekelttsége fennáll. Az I. rendű alperes ugyanis megbízta őt, hogy a tulajdonaként feltüntetett acélszerkezetű színre szerezzen vevőt, így vele jogviszonyba került. Csak a balul sikerült és megghiúsult értékesítés után lefolytatott büntetőeljárásban értesült arról, hogy az I. rendű alperes a tulajdonjogát illetően őt megtévesztette, ezért a büntetőjogi felelősségét részben az I. rendű alperes okozta, így jogi érdeke fűződik az I. rendű alperes tulajdonszerzésének igazolására a büntetőeljárásban csatolt adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapításához.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az ítélet a fellebbezést a Pp. 256/A § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben sem vitatottan megalapozottan megállapított ítéleti tényállás alapján az ítélet indokolásában felhozott eljárásjogi és anyagi jogi szabályokat helyesen alkalmazva helytállóan állapította meg a felperes keresetjogi jogának és a megállapítási kereset eljárásjogi feltételeinek hiányát. Az ítélet a Pp. 253. §-ának (2) és 254. §-ának (3) bekezdései alapján ezen helyes indokok alapján hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét. A kereset elutasításának az elsőfokú bíróság teljességre törekvése miatt az ítéletbe foglalt további indokai a kereset érdemi elbírálhatatlansága miatt az elutasító döntés szempontjából irrelevánsak és mellőzhetőek. Ezért az ítélet a nem bocsátkozott ezen további indokok érdemi felülbírálatába.

A keresetjogi jog körében pedig az ítélet a elsőfokú bíróság által kifejtetteket maradéktalanul osztotta. A felperesnek, saját előadása szerint sem volt az I. rendű alperestől akár az ő, akár a saját nevében történő értékesítésre megbízása. A felperesnek szóbeli megbízása csak vevő szerzésére volt, felhatalmazása a potenciális vevővel való tárgyalásra sem terjedt ki. Az I. rendű alperes által sem vitatott tartalommal szóban létrejött megbízási jogviszonyban pedig a szín tényleges tulajdoni állapotának, a perbeli adásvételi szerződés érvényességi kérdésének semmilyen jelentősége, a felperesre semmilyen jogi következménye nem lenne, a felperes tulajdon- és rendelkezési joga hiányát a szerződés érvénytelenségének megállapítása nem érintené. A felperes büntetőjogi felelőssége csak és kizárólag azon jogellenes magatartásának következménye, hogy az általa sem vitatottan nem az ő, hanem más - legyen az az I. rendű alperes, vagy bárki, - tulajdonát akarta a saját nevében értékesíteni.

Az alpereseknek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, ezért az ítélet a költségviselésről rendelkeznie nem kellett.

A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM. sz. rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az államot terheli.

D e b r e c e n, 2009. szeptember hó 15.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Szabóné dr. Bélteky Erzsébet sk. előadó bíró, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő